

vergadering **C167**
zittingsjaar 2023-2024

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 6 maart 2024

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het pleidooi van premier Alexander De Croo voor een Vlaanderentoets voor Europese regelgeving vanuit het oogpunt van de stikstofproblematiek – 940 (2023-2024)	3
VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over een innovatief landbouwbeleid – 1167 (2023-2024)	6
VRAAG OM UITLEG van Arnout Coel aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de documentaire 'Mestmeesters' en de VLIF-investeringssteun voor goede mest- en bodempraktijken – 1189 (2023-2024)	11
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de heropening van de Chinese markt voor Vlaams varkensvlees – 943 (2023-2024)	14

VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het pleidooi van premier Alexander De Croo voor een Vlaanderentoets voor Europese regelgeving vanuit het oogpunt van de stikstofproblematiek – 940 (2023-2024)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Collega's en minister, deze vraag dateert al van half januari. Ondertussen is ze al wat ingehaald door de actualiteit en door de protesten van de landbouwers waar we het uitgebreid over gehad hebben, zowel in deze commissie als in de plenaire vergadering. Het lijkt me niettemin de moeite om toch nog terug te komen op de uitspraak die premier Alexander De Croo half januari deed en die ik een beetje samenvat als 'geen keuzes maken'. Hij zei eigenlijk dat er geen enkel probleem is en dat de productieve landbouw in dichtbevolkte gebieden kan blijven. Hij koppelde dat ook aan het Ineosdossier. Om het in zijn woorden uit te drukken: "Veel mensen, veel industrie, veel landbouw."

Voor mij komt dat er per definitie een beetje op neer dat we geen keuzes moeten maken, dat eigenlijk alles kan. Het is in die zin dat ik u een dubbele vraag wou stellen, als minister van Landbouw, gezien de reacties van de landbouw die we achter de rug hebben, maar ook in het algemeen. Hoe kijkt u enerzijds als minister van Landbouw aan tegen de uitspraak die ik samenvat als 'geen keuzes maken'? Anderzijds is er ook de algemene vraag of, als dit soort verklaringen op internationale fora gebeurt, er dan overleg is. Ik neem aan dat u overleg hebt met de federale minister van Landbouw, maar is dat ook zo met de premier of in het algemeen? Hij neemt hier zowel over de landbouw als over de economie een standpunt in.

Mijn samenvatting is: er moeten altijd maatschappelijke keuzes gemaakt worden. We kunnen van mening verschillen over welke die keuzes zijn. Maar zeggen dat er geen maatschappelijke keuzes moeten worden gemaakt is niet ernstig en neigt zelfs een stuk naar populisme. Vandaar mijn vragen.

Is over deze aanpak overleg geweest met Vlaanderen? Binnen of buiten het Overlegcomité?

Onderschrijft u die stelling van de eerste minister? Indien ja, hoe vertaalt dit zich in het Vlaams beleid qua landbouw en qua economie?

Hoe rijmt u, als bevoegd Vlaams minister, dergelijke aanpak met het dat Boerenbond naar het Grondwettelijk Hof stapt als het huidige voorliggend Stikstofdecreet wordt goedgekeurd? Want eigenlijk is er volgens de federale premier geen enkel probleem, ook niet wat dat betreft.

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Ik vermoed dat u het pleidooi van de premier bedoelt tijdens de voorstelling van het nieuwste boek van professor Marc De Vos. Zulke uitspraken worden natuurlijk op het moment zelf gedaan. Hij heeft me daarover niet op voorhand even gebeld. (*Opmerkingen van Ludwig Vandenhove*)

Hij hecht wel veel belang aan landbouw en erkent mijn rol. Maar er is hierover niet, als een soort agendapunt, op een voorafgaand overleg gesproken.

Nu, in essentie deel ik die bezorgdheid wel. Ik geloof in meer Europa. Als we vandaag de uitdagingen in de wereld zien, dan denk ik oprecht dat we wat onafhankelijker mogen worden ten aanzien van de rest van de wereld. Meer Europa wil voor mij zeggen een Europa dat rekening houdt met die verschillen tussen de lidstaten – er zijn er wel wat – en hoe je dan omgaat met de Europese regelgeving.

Het komt voor mij nu ook heel vaak terug. Als je als regionaal minister de Europese raden mag bijwonen, dan moeten we een heel groot verschil erkennen tussen die verschillende regio's en landen in dat dichtbevolkte, geïndustrialiseerde gebied met veel havens en rivieren. In Vlaanderen sta je voor andere uitdagingen dan pakweg in Spanje of Finland. We mogen in Europa echt niet de fout maken die we in het verleden misschien al te veel hebben gemaakt, namelijk om eenheidsworst aan te bieden aan de 27 lidstaten. We moeten veel meer durven kijken naar de eigenheid van de verschillende lidstaten en regio's. Dat is voor mij een voorwaarde om te komen tot meer en een sterker Europa.

Impactassessments of beleidstoetsen maken deel uit van de Better Regulation Agenda van de Europese Commissie. De door de premier aangehaalde toets zou daar deel van kunnen uitmaken. Ik ben daar voorstander van. Maar ik zie persoonlijk de link niet tussen het instellen van de procedure bij het Grondwettelijk Hof, die onder meer Boerenbond heeft aangekondigd, en de speech van de premier. Daar heb ik dus ook niet veel over te vertellen. Dit is een rechtstaat waarin iedereen zijn rechten kan uitputten. Dat komt vanzelfsprekend aan eenieder toe.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Ik ben het zeker eens met de uitleg die u geeft. Ik denk dat het de bezorgdheid van elke rechtgeaarde politieke partij is om zoveel mogelijk dingen samen te kunnen doen. Dat is geen probleem. Meer Europa is ook geen probleem, en een goede beleidstoets is dat ook niet. Maar als we per maatschappelijk deelterrein een beleidstoets beginnen doen, dan gaan we natuurlijk tegengestelde visies krijgen. Maar op zich is er zeker niets op tegen.

Wat ik alleszins de laatste weken heb gemerkt bij de landbouwprotesten en zeker in de politieke beschouwingen die daarover gemaakt zijn door sommige politieke partijen, is dat we hoe dan ook keuzes moeten maken. Dat is eigen aan de politiek. Natuurlijk kun je in het kader van zo'n zesmaandelijks voorzitterschap dat om de zoveel jaar terugkomt, proberen om iedereen tevreden te stellen, maar dat zal niet lukken. Er zullen hoe dan ook keuzes moeten worden gemaakt, ook op Vlaams niveau, en ook voor u als bevoegd minister van Landbouw en Economie.

Wat de vraag over het stikstofakkoord betreft: ik denk dat de premier er inderdaad van uitgaat dat het stikstofakkoord perfect kan doorgaan. Vandaar de vraag die ik daaraan had gekoppeld, omdat hij zichzelf daar natuurlijk een stuk tegenspreekt. Want ja, er is inderdaad de tegenstelling tussen Ineos enerzijds en de landbouwsector anderzijds in die procedure, terwijl hij het heel duidelijk in die toespraak bij de voorstelling van het boek voorstelde alsof alles kan en we geen beleidskeuzes hoeven te maken.

Maar goed, dit wordt vervolgd. Ik denk wel dat dit een wezenlijk onderdeel is van het debat over welke landbouw we in Vlaanderen willen hebben.

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

Leo Pieters (Vlaams Belang): De collega heeft het over een Vlaanderentoets. Daar staan wij zeker achter, maar het hoeft daarom niet direct de uitspraak van premier De Croo te zijn.

U hebt de Raad, met de Europese collega's, voorgezeten. Wat is daaruit gekomen? Zijn daar medestanders te vinden om een gedifferentieerd beleid te voeren op Europees niveau, waarbij we dan bijvoorbeeld in het stikstofgebeuren, Vlaanderen zijnde, meer eigenheid en meer eigen accenten kunnen leggen?

De voorzitter: De heer Van Hulle heeft het woord.

Bart Van Hulle (Open Vld): Voorzitter, minister, ik heb dezelfde vraag als collega Pieters. We zijn benieuwd. We zijn als Open Vld absoluut voorstander van differentiatie. Dat zal een rode draad worden de komende jaren. We hopen dat dat kan in Europa.

Wat u zegt over premier De Croo, minister Brouns, kan ik alleen maar beamen, met name dat hij zeer landbouwminded is.

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Wat die keuzes betreft: ik denk dat wij die net wel maken. We verwachten, als het over emissies gaat, gigantisch grote inspanningen van de landbouwsector en alle andere sectoren. We hebben zeker niet de kop in het zand gestoken.

Een landbouwer hoort thuis op zijn boerderij, en niet op straat. Als hij op straat komt, dan uit hij heel veel zorgen. Een van die zorgen is of ze die grote inspanningen allemaal wel gaan kunnen dragen. Laten we daar heel eerlijk in zijn. Zeggen dat we geen keuzes maken, klopt natuurlijk niet. Maar het is wel zo dat wij, bij de keuzes die gemaakt worden, als zeer dichtbevolkte regio – Vlaanderen en Nederland – geconfronteerd worden met het feit dat bepaalde natuurdoelen niet kunnen worden gehaald. En dat bedoel ik niet om ons te ontslaan van de verantwoordelijkheid om iets aan de stikstofuitstoot te doen als een onderdeel ter verbetering van de biodiversiteit. We kunnen aan Europa de inspanningen toelichten die we willen doen, maar we stellen vast dat we sommige van die doelstellingen, de zogenaamde kritische depositiewaarden, met alle goede wil van de wereld niet halen. Ook bij 'industrie stil, mobiliteit stil, landbouw weg' halen we ze niet. Ook dat gesprek moeten we durven aangaan met Europa. Dat is net meer Europa en een gedifferentieerd beleid.

Wij worden geconfronteerd met een aantal zaken die in de grote uitgestrekte regio's of landen misschien niet aan de orde zijn. Dat betekent dat op dat vlak, wat mij betreft, maatwerk mogelijk moet zijn.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Dank u wel voor uw antwoord nog eens, minister, en ook dank aan de collega's, die een goede aanvulling hebben gedaan.

Laten we zeggen dat we in de laatste zinnen van uw antwoord – en dat neem ik u zeker niet kwalijk – van mening verschillen. We zijn allebei voor meer Europa. De vraag is alleen op welk vlak we voor meer Europa zijn. Dat is de grote uitdaging, zeker en vast ook van de zes maanden voorzitterschap om de zoveel jaren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over een innovatief landbouwbeleid – 1167 (2023-2024)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (cd&v): Ik heb deze vraag bijna een maand geleden ingediend, toen de boerenprotesten zeer actueel waren. Dat zijn ze nu nog altijd, maar toen waren ze nieuw en actueel. Die protesten maken andermaal duidelijk dat er meer aandacht besteed moet worden aan onder andere de administratieve complexiteit en aan het langetermijnperspectief voor onze land- en tuinbouwers.

De Vlaamse land- en tuinbouwsector is een van de meest innovatieve in de wereld. Het innovatief vermogen kan de sector ondersteunen bij het halen van de opgelegde doelstellingen en ook bijdragen aan het langetermijnperspectief, ook het economische langetermijnperspectief, voor onze land- en tuinbouwers.

Minister, wat zijn volgens u de voornaamste knelpunten bij het voeren van een innovatief landbouwbeleid?

Wat was de impact van de extra middelen voor de landbouwtrajecten van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO)?

Hoe werd de thematische oproep voor onderzoeksprojecten van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO) aangepakt in het domein van innovatie in de landbouw- en voedingssector? Hoeveel projecten werden er aangemeld?

Minister, volgens de recente beleids- en begrotingstoelichting (BBT) hebt u extra middelen voorzien voor innovatie in de landbouw. Wat is de stand van zaken daarvan?

Hoe wordt er rekening gehouden met verdere innovatie en de bredere uitrol van al bewezen verbeteringen?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Dank u wel, collega De Roo, voor deze belangrijke vraag. Het zal u niet verbazen: als minister van Innovatie ben ik uiteraard een believer van innovatie voor vooruitgang, zeker als het gaat over de grote uitdagingen inzake de verdere vergroening van onze samenleving en digitalisering. Ik geloof zeker ook in de toepassing ervan binnen de landbouw.

Het budget voor landbouwtrajecten was al jaren ongewijzigd, met name 10,2 miljoen euro per jaar. Dit werd vanaf 2023 recurrent verhoogd met 5 miljoen euro tot 15,2 miljoen euro. Vanuit de call 2022-2023 worden zeventien projecten gesteund. De uiteindelijke impact van deze extra gesteunde projecten wordt pas over enkele jaren duidelijk, wanneer de behaalde resultaten in de praktijk verspreid zijn.

Het thema voor de call 2023-2024 was de reductie van emissies in de plantaardige en dierlijke sector. Dit thema werd vastgelegd in onderling overleg tussen de beleidsadviseurs van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij en het Agentschap Innoveren en Ondernemen en werd ook besproken in het Platform voor Landbouw- en Voedingsonderzoek.

De onderzoeksprojecten binnen de thematische oproep 'Innovatie in de landbouw- en voedingssector' van het FWO betreffen vernieuwend strategisch basisonderzoek dat in geval van wetenschappelijk succes een vooruitzicht biedt voor latere economische of maatschappelijke toepassingen.

Gebaseerd op de doelstellingen van de Vlaamse voedselstrategie, werden onderzoeksthema's gedefinieerd. Deze thema's zijn geclusterd onder drie overkoepelende domeinen waarbinnen een onderzoeksvoorstel zich moet situeren. Een eerste domein is 'voedselsystemen binnen ecologische grenzen'. Dat zijn de duurzame landbouwpraktijken, teelten en dierenwelzijn. Een tweede domein is 'gezonde en duurzame voeding voor iedereen' en een derde 'veerkrachtige voedsel economie'.

De oproep werd wat betreft het type onderzoek, de looptijd, het budget en de evaluatieprocedure maximaal afgestemd op het bestaande programma rond strategisch basisonderzoek. In totaal ontving het FWO 25 projectvoorstellen waarvan de evaluatie op dit ogenblik lopende is, met een slaagkans van ongeveer een op de vijf. De resultaten van deze eerste oproep worden bekendgemaakt in de loop van de maand mei van dit jaar.

In de beleids- en begrotingstoelichting Landbouw van 2024 staat inderdaad vermeld dat in 2024 40 miljoen euro extra voorzien wordt voor innovatie in de landbouw. Hiervan dient 12 miljoen euro voor de subsidiëring van initiatieven inzake flankerend beleid voor de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en innovatie in de landbouw. Daarnaast is 28 miljoen euro ingeschreven bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF).

Binnen mijn bevoegdheid Economie is de doelstelling van die landbouwtrajecten om vanuit een concrete probleemstelling of vraaggedreven opportuniteit van een collectief van ondernemingen, innovatieve oplossingen aan te bieden die dus op relatief korte termijn toegepast kunnen worden en resulteren in zichtbare veranderingen met een duidelijke meerwaarde, ook een duidelijke economische meerwaarde, voor een ruime doelgroep.

Die zogenaamde landbouwtrajecten zijn daarom erg sterk gefocust op het breed uitrollen van innovatieve oplossingen in de praktijk. Om die reden voorziet elk landbouwtraject in een begeleidingsgroep van bedrijven of organisaties uit de primaire sector en van bedrijven of organisaties uit de naburige sectoren. Die groepen moeten er dus mee over waken dat die projecten de kennis correct verspreiden in de primaire sector en kunnen ook mee richting geven aan de projecten.

De betrokkenheid van de doelgroep ondernemingen bij de projectaanvraag, de samenstelling van de begeleidingsgroep en de mate waarin kennis over praktisch toepasbare innovaties wordt verspreid in de primaire sector, worden expliciet geëvalueerd bij elk projectvoorstel.

Ook wordt steeds beoordeeld of de projecten complementair zijn met reeds lopende of afgelopen projecten in hetzelfde domein. Met andere woorden: er wordt telkens gekeken of de projectvoorstellen goed verder bouwen op reeds bestaande kennis en reeds bewezen verbeteringen of technieken, bijvoorbeeld uit andere landbouwtrajecten of andere demonstratieprojecten. Synergieën tussen lopende projecten worden extra gewaardeerd in de beoordeling.

Er zijn dus duidelijk voldoende garanties dat die landbouwtrajecten goed rekening houden met verdere innovatie en dat ze zorgen voor een brede uitrol van bewezen innovaties.

Binnen mijn bevoegdheid Landbouw zijn er dus een hele reeks interventies die de innovatie in de landbouw ondersteunen en stimuleren, gaande van het

identificeren van problemen en opportuniteiten tot verankering in de sector. Sinds enkele jaren worden die visueel voorgesteld op de zogenaamde innovatiespiraal. Het gaat over de EIP-operationele (European Innovation Partnership) groepen, vorming en advies, demonstratieprojecten en zeker ook het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Ook ecoregelingen en agromilieu- en klimaatmaatregelen dragen op perceelniveau bij tot de verdere uitrol van innovaties in de landbouw.

Het is cruciaal dat ook innovaties in het kader van ammoniakemissiearme technieken een brede uitrol kennen in de landbouwsector. Enkel op die manier zullen deze innovaties een belangrijke verandering, met name drastische ammoniakreducties, zoals gevraagd in het PAS-decreet, kunnen realiseren. De budgetten 'innovatie in de landbouw' zijn dus niet enkel bedoeld voor de onderzoeksfase en voor de eerste uitrol in praktijkomstandigheden in landbouwbedrijven, maar bovenal ook voor de verdere uitrol van deze technieken in de landbouwsector.

Aanvullend wil ik nog meegeven dat een ander belangrijk onderdeel van het afgesloten landbouwakkoord is dat het Wetenschappelijk Comité Luchtemissies Veeteelt (WeComV) versterkt zal worden. Ik denk dat collega Demir volgende vrijdag een voorstel zal voorleggen om dat comité te versterken. Wat we in het kader van de PAS ook altijd gezegd hebben, is dat we zullen samenwerken met Nederland. We hebben identiek dezelfde uitdagingen. We hebben een quasi even sterke landbouwsector, die investeert in innovaties. Universiteiten in Nederland en Vlaanderen moeten via een verkorte doorlooptijd in staat zijn om bewezen technieken te valideren. Eenvoudig gezegd: een in Nederland erkende techniek moet hier niet nog eens aan onderzoek onderworpen worden in tien doctoraten alvorens wij die erkennen.

Ik geef een heel concreet voorbeeld. We hebben hier vandaag een melkveehouderij die gebruikmaakt van een in Nederland gevalideerde techniek, die bovendien standhoudt – want sommige zaken worden zelfs voor de rechtbank bekritiseerd – namelijk de Lely Sphere. Dat is een innovatieve afzuiging boven mestkelders, een heel belangrijke toepassing om de ammoniakuitstoot in die sector te kunnen reduceren, tot wel 70 procent. Die techniek werd in Nederland erkend. Ik vond het belangrijk om dat soort zaken, en die samenwerking met Nederland, hier toch nog even te delen. De versterking van het Wetenschappelijk Comité Luchtemissies Veeteelt is daarbij natuurlijk een heel belangrijk gegeven.

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (cd&v): Dank u voor uw antwoord, minister. Het was een zeer uitgebreid antwoord en dat vind ik goed. Ik denk dat we wel eens meer mogen beklemtonen, ook in dit parlement, dat we in Vlaanderen een zeer innovatieve land- en tuinbouwsector hebben. Omdat ook Innovatie tot uw bevoegdheid behoort, weet u natuurlijk ook dat innovatie geen statisch gegeven is. Het is niet omdat je ergens aan de top speelt, dat je ook in de Champions League blijft spelen. Je moet daarvoor blijven werken, je moet daarvoor blijven investeren, je moet daarvoor onderzoek blijven doen. We zien dat er in deze regio toponderzoek aanwezig is en uitgerold wordt, zowel basisonderzoek als het toegepast onderzoek dat daaruit voortvloeit. Ik vind het goed dat u dat verder ondersteunt.

Het is ook nodig om de kennis die wordt opgedaan in dat onderzoek, verder uit te rollen. U hebt een aantal initiatieven genoemd. Ik denk dat we daarop moeten blijven inzetten. Het is niet omdat de kennis er is, omdat de innovatie theoretisch ter beschikking is of zelfs na tests in de praktijk ter beschikking is, dat die kennis zomaar doorvloeit naar de hele sector. Ik zie daar een belangrijke rol weggelegd voor landbouwwormingen. Die kunnen ervoor zorgen, via de verschillende bestaande kanalen – bijvoorbeeld die operationele groepen maar ook de algemene

vormingstrajecten – dat die kennis wordt gedeeld, opdat wetenschappers in contact zouden komen met landbouwers om nieuwe technieken en nieuwe oplossingen voor de toekomst voor te stellen.

Ik stel vast dat een aantal partijen in dit parlement vooral pleiten voor een afbouw, of voor een reductie van de sector in zijn algemeenheid, om een aantal impactfactoren ervan te verminderen. Minister, ik stel vast dat u met een ander antwoord komt, dat u komt met een antwoord rond innovatie, met nieuwe technieken, het verder innoveren dat ervoor kan zorgen dat onze landbouw hier ook vol te houden blijft, zowel economisch als ecologisch maar ook sociaal.

Ik heb nog een bijkomende vraag naar aanleiding van het landbouwakkoord. Wanneer wordt dat Wetenschappelijk Comité Luchtemissies Veeteelt versterkt? Op de andere bijkomende vraag die ik opgeschreven had – wanneer we die PAS-technieken vanuit Nederland mogen verwachten – hebt u al geantwoord.

Minister Jo Brouns: Ik dacht dat dat deze week was, maar het stond vorige week al op de agenda en de beslissing is dus al gevallen. Ik denk dat het gaat over ongeveer 185.000 euro extra.

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

Leo Pieters (Vlaams Belang): Ik vind dit een heel interessante vraag, zeker in combinatie met wat we net daarvoor hoorden. Innovatie is echter één zaak – en wij zijn daar ook grote believers van – maar ik wil ingaan op de uitrol. We kunnen bijvoorbeeld wel veel geld steken in het wetenschappelijk onderzoeken van technieken, maar elk landbouwbedrijf is enigszins anders, kent andere omstandigheden, andere teelten, andere gronden, andere weersomstandigheden ... Welke begeleiding is er voor de individuele landbouwer? Ik verwijs dan naar de Vlaamse instellingen. Mijn vraag hierbij is: in welke mate wordt dat naar die instellingen gecommuniceerd? Gaan ze de landbouwers controleren op dat vlak? Ik vind dat het controleren op dit moment wat aan het uitdraaien is op pestgedrag jegens de landbouwers. Ik herhaal dus mijn vraag: hoe gaan ze dat breed uitrollen naar de individuele landbouwer toe, opdat dat ook een snellere toepassing kan krijgen? U gaf het voorbeeld van die afzuiging, maar dat kost ook weer investeringen. Ik bedoel: individuele landbouwers hebben er wel de nodige centen voor over om investeringen te doen, maar dat geld ligt niet zomaar op de plank. Welke inspanningen zullen dus gebeuren om ook de Vlaamse instellingen ertoe bereid te vinden om individuele landbouwers niet te pesten met controles maar te begeleiden naar betere technieken?

De voorzitter: De heer Steenwegen heeft het woord.

Chris Steenwegen (Groen): Ik was niet van plan om tussen te komen, maar als collega De Roo zo'n uitspraak doet, kan ik niet anders. Ik heb dus een vraag aan de minister. Ik beaam dat onze landbouwsector zeer innovatief is en dat al lang is. Ondanks dat feit, ondanks het feit dat wij aan de wereldtop staan inzake innovatie, hoe komt het dan dat onze landbouwsector er niet in slaagt om te werken binnen de milieugebruiksruimte? Hoe komt het dat onze landbouw er nog altijd niet in slaagt om de waterkwaliteit te halen die verwacht wordt? Hoe komt het dat we nog altijd met een mestprobleem zitten? Hoe komt het dat de klimaatuitstoot van onze sector toeneemt in plaats van afneemt? Hoe komt het dat de bodemkwaliteit in onze landbouw bedroevend laag is? Hoe komt het dat de biodiversiteit in landbouwgebied dramatisch is? Hoe komt dat allemaal, ondanks het feit dat we aan de top staan van de technologische innovatie en daar al decennialang op inzetten?

Is de enige mogelijke conclusie dan niet, collega De Roo, dat innovatie alleen niet zal volstaan om tot een duurzame, toekomstgerichte landbouw te komen, maar

dat we naast die innovatie ook nood hebben aan volumemaatregelen? Het zal de combinatie van die twee zijn. Het ene is belangrijk maar het andere is ook nodig, anders zullen we er niet in slagen om onze landbouwsector een toekomst te geven binnen de milieugebruiksruimte.

De voorzitter: De heer Van Hulle heeft het woord.

Bart Van Hulle (Open Vld): Ik heb een vraag over WeComV, maar ik zal eerst antwoorden op de vraag van collega De Roo. Gisteren heeft minister Demir in de commissie Leefmilieu, op vraag van Tinne Rombouts, geantwoord dat er drie leden bijkomen in die WeComV, maar dat dat pas over drie maanden zal zijn. Ik zat zelf niet in die commissie, maar mijn vraag is: wat is de reden waarom dat pas over drie maanden gebeurt? Over drie maanden zijn het namelijk verkiezingen. Het zou toch leuk zijn, mocht dat eerder kunnen. Ik vraag me af waarom dat zo lang moet duren.

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Ik zal beginnen met dat laatste. Ik kom net van VDAB. We hebben daar een studie voorgesteld over de toekomst van VDAB. Ik denk dat u, net als ik, weet dat de arbeidsmarkt in Vlaanderen enorm krap is en structurele tekorten kent, ondanks het feit dat de maakindustrie het helaas wat minder doet. Het is puur een kwestie van tijdig de juiste mensen te vinden. En als we dan binnen drie maanden drie toppers hebben, dan ben ik meer dan tevreden. Maar we moeten daar wel een tandje bijsteken. Ik ben absoluut een believer van innovatie als een belangrijk onderdeel van de oplossing. Dat is niet de enige, zaligmakende oplossing, maar dat is een onderdeel van de oplossing.

Collega Steenwegen, u verwijst naar een aantal indicatoren. Ik denk dat we toch wel, in een historisch perspectief, een evolutie kunnen zien en dat we hier ook een lijstje kunnen voorleggen van zaken die wel vooruitgaan. Ik zeg hier niet dat we er al zijn, we willen daar zeker op verdergaan, we verwachten opnieuw grote inspanningen. U duidt op een aantal uitdagingen die er nog altijd zijn, collega Steenwegen. Net daarom hebben landbouw en natuur, inzake water en mest, over een strenger zevende Mestactieplan (MAP 7) onderhandeld. Ik denk dat we dat allemaal wel weten.

Dan kom ik tot de vraag van collega Pieters. In het GLB is er specifieke aandacht voor opleiding voor die individuele landbouwer. Die wordt zeker uitgenodigd, die wordt meer dan uitgenodigd, die wordt ook gestimuleerd om mee te stappen in die verdere verduurzaming. We hebben een transitimanager, we hebben heel wat steun binnen het VLIF ...

Gisteren nog is er een duurzaamheidscharter ondertekend – en dat vind ik positief – door de sector zelf, door de hele keten van de zuivelindustrie, door de melkveehouders en de belangenorganisaties. Zij nemen zelf de handschoen op. Ondanks alle uitdagingen waarnaar verwezen wordt, mogen we vandaag zeggen dat de Vlaamse melkkoe op het vlak van CO₂-uitstoot per kilogram geproduceerde melk heel duurzaam is – ga er maar een zoeken die het duurzamer doet, je zal ze niet vinden – in een heel beperkte ruimte. Dat is de uitdaging.

Als het gaat over de financiële ondersteuning daarvan, voorzien we, specifiek inzake technieken, 80 procent steun op het niveau van het bedrijf – dat is toch wel aanzienlijk – om die omslag verder te faciliteren.

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (cd&v): Dank u, minister, voor uw bijkomend antwoord. Als ik luister naar de collega, lijkt het alsof er de afgelopen jaren geen verbeteringen

zijn gebeurd, terwijl dat ontegensprekelijk wel het geval is. Innovatie is dan ook een noodzakelijke voorwaarde om onze productiviteit en productie verder te verhogen, zowel op het vlak van kwaliteit als op het vlak van kwantiteit. We kunnen daarmee ook arbeidsomstandigheden verbeteren. We kunnen hinder voor omwonenden reduceren. We kunnen het aanbod verruimen. We kunnen tal van emissiereductietechnieken verder invoeren. Ik vind het dus goed, minister, dat u verder inzet op dat innovatief landbouwbeleid. Dat we die kaart verder moeten blijven trekken in Vlaanderen, staat wat mij betreft buiten kijf.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Arnout Coel aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de documentaire 'Mestmeesters' en de VLIF-investeringssteun voor goede mest- en bodempraktijken – 1189 (2023-2024)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): Voorzitter, een van de thema's waar we nog moeten op werken zijn mest en bodem. Recent heeft de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) daarover de documentaire 'Mestmeesters' voorgesteld, waarin vier landbouwers op hun bedrijf gevolgd werden. Zij zijn voorbeeldlandbouwers omdat ze er elk op hun eigen manier in slagen om lage nitraatresidu's te behalen door de toepassing van de zogenaamde '4 J's'. Ze bemesten met de juiste dosis, op het juiste tijdstip, met de juiste soort mest en met de juiste bodem- en bemestingstechnieken.

In de documentaire werden een heel aantal concrete oplossingen aangehaald om zowel uitspoeling als residu te beperken, zoals de bufferstroken en akkerranden, teeltrotatie, niet-kerende bodembewerking, groenbemesters en gefractioneerde bemesting. Ook de meer technologische oplossingen zoals mestrobots en precisiebemesting kwamen aan bod.

Zeker voor die laatste categorie is de investeringskost vaak hoog en doen de landbouwers een beroep op de subsidies uit het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Naargelang welke investering het betreft kunnen zij aanspraak maken op een steunpercentage van 50, 40, 30 of 15 procent met een maximum van 300.000 euro per bedrijf en een top-up van 10 procentpunt als het om jonge boeren gaat.

Elke blokperiode, dus per kwartaal, wordt er vanuit de administratie een lijst gepubliceerd met de subsidiabele investeringen en hun respectievelijke steunpercentages. Vanuit het veld is mij gesignaleerd dat, doordat het VLIF werkt met een gesloten enveloppefinanciering en de investeringen met de hoogste steunpercentages in eerste instantie worden geëvalueerd, er vaak geen of een beperkt aantal middelen meer over blijven voor de investeringen met de lagere steunpercentages, voornamelijk die in de categorie van 15 procent. Hierdoor bestaat het risico dat er heel wat investeringen die een bijdrage leveren aan ammoniakreductie, lagere nitraatresidu's en betere bodemkwaliteit, niet zullen plaatsvinden, omdat zij voornamelijk aan die 15 procent zouden zijn toegeschreven.

Welke lessen trekt u uit de documentaire 'Mestmeesters' van de VLM? Hoe kunnen goede praktijken uit deze documentaire nog breder ingang vinden binnen de landbouwpraktijk?

Hoe evalueert u het VLIF-subsidiekader wat betreft het uit de boot vallen of minder aan bod komen van maatregelen met een lager steunpercentage?

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat ook investeringen met een lager steunpercentage in aanmerking komen en subsidies kunnen krijgen?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: De documentaire 'Mestmeesters' gaf inderdaad een blik op de werking van een aantal bedrijven die goede praktijken toepassen ter verbetering van de waterkwaliteit. Ook binnen de werking van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij wordt met een stimulerend beleid ingezet op die goede praktijken. Vanuit de oproep voor de demonstratieprojecten van 2022 werden een zestal projecten met als doel goede praktijken demonstreren en de waterkwaliteit verbeteren, ondersteund. Ook in de oproep 'Demonstratieprojecten 2024' is duurzaam nutriëntenbeheer een van de twee thema's. Er lopen ook twee projecten in het kader van het European Innovation Partnership (EIP), namelijk PolderOntploegd – niet-kerende grondbewerking in de polder – en Akkerbouw Directzaai. In deze projecten worden innoverende technieken samen met een paar landbouwers geoptimaliseerd. Vervolgens worden andere landbouwers gesensibiliseerd om deze in de praktijk toe te passen.

Technieken voor niet-kerende grondbewerking komen binnen het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) op verschillende plaatsen aan bod. Voor percelen met een medium-lage en zeer lage erosiegevoeligheid kunnen landbouwers de ecoregeling 'erosiebestrijdende technieken niet-kerende grondbewerking' aanvragen. En om precisielandbouw extra te ondersteunen kunnen landbouwers vrijwillig een ecoregeling afsluiten waarbij een ondersteuning wordt gegeven als de landbouwer ervoor kiest om gewasbescherming en/of korrelmest via gps toe te passen. Deze ecoregeling is ook mogelijk wanneer er een beroep wordt gedaan op een loonwerker. Zo hoeft de landbouwer niet noodzakelijk zelf tot die grote investeringen over te gaan.

Binnen het VLIF worden verschillende machines voor niet-kerende grondbewerking, mestrobots, evenals verschillende toepassingen van precisielandbouw en gps-sturing financieel ondersteund. De steunpercentages van de investeringen binnen het VLIF staan in directe relatie tot duurzaamheid en de duurzaamheid van de investering. Dat is logisch. Duurzame investeringstypes met betrekking tot de basisinfrastructuur of het basismachinepark van een landbouwbedrijf kunnen oplopen tot 15 procent. Dat zijn zogenaamde structurele investeringen. Deze investeringen binnen de steuncategorie van 15 procent leveren een positieve bijdrage op ecologisch vlak. Zo zal bijvoorbeeld een nieuwe gasverwarmingsinstallatie zuiniger zijn dan een oude.

Andere investeringstypes die gericht zijn op energiebesparing, op de verbetering van de biodiversiteit, op de verbetering van de waterkwaliteit in het kader van precisielandbouw of in het kader van circulaire economie, hebben een hogere duurzaamheidsscore en kunnen dus hogere steunpercentages krijgen, van 30 tot 50 procent. Zo zijn verschillende investeringstypes die gerelateerd zijn met de zogenaamde 4J's, zoals machines om de bodem op een duurzame manier te bewerken of precisiebemestingsmachines, onderhevig aan deze hogere steunpercentages, net zoals machines voor de niet-kerende bodembewerking en erosiebestrijding.

Via de VLIF-maatregel inzake niet-productieve investeringen wordt 50, 75 of 100 procent steun verleend voor aanplantingen en infrastructuur op het bedrijf voor de milieu- en klimaatdoelen. Hierbij zijn ook niet-productieve investeringen in relatie tot de nutriëntenproblematiek subsidiabel, zoals de biofilters en de peilgestuurde drainage. Met het goedgekeurde GLB is er in het kader van de

noden inzake verdere verduurzaming gekozen om binnen de beschikbare GLB-budgetten maximaal in te zetten op investeringssteun met de grootste meerwaarde op het vlak van duurzaamheid. Bijgevolg zet het selectiesysteem van het VLIF binnen de beschikbare middelen per oproep prioritair in op de aanvragen die de grootste meerwaarde opleveren op het vlak van duurzaamheid.

Uit de eerste oproepen onder het nieuwe GLB kunnen we afleiden dat vanuit de sector versterkte interesse bestaat voor de meest duurzame investeringen. Wanneer de vraag naar VLIF-subsidie groter is dan het beschikbare budget, verkleint dus de kans op selectie van investeringsaanvragen voor het laagste steunpercentage van 15 procent. De investeringen die u aanhaalde in uw vraag, zitten echter allemaal in die hogere steuncategorie.

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): Dank u, minister, voor uw omstandig antwoord. Het was niet echt een heel politieke vraag. Ik wou zeker niet betwisten dat er heel wat inspanningen en middelen gaan naar de verduurzaming. Wat mij vanop het terrein signaleerd werd na die documentaire, was dat er heel wat landbouwers willen inzetten op het gebruik van stalmest, en daarvoor dieren op stro moeten hebben of collega's waarvan ze de mest mogen gebruiken. Een van de dingen die in aanmerking komen voor subsidies, is een stroblazer. Dat zit, denk ik, wel in de categorie van 15 procent. Die mensen hadden een heel dossier gemaakt om dat als een van de goede praktijken wat hoger op de schaal te krijgen. Ze zijn daarvoor, denk ik, ook bij u op het kabinet geweest, maar het heeft het niet gehaald, alleszins niet in de eerste aanpassing van de blokperiode die erop gevolgd is.

Het gebruik van stalmest is toch een van de goede praktijken die we moeten bevorderen. De vraag is of die stroblazer bij een volgende blokperiode eventueel in aanmerking zou kunnen komen voor een hogere steuncategorie, omdat op het terrein toch enigszins de perceptie leeft – en u hebt ze bevestigd – dat, als er een tekort is, als de enveloppe volledig benut is, het de hogere categorieën zijn die steun krijgen. Dat is ergens logisch, maar daardoor vallen de kleintjes ertussenuit en dat is jammer.

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

Leo Pieters (Vlaams Belang): Ik heb een heel korte vraag.

De collega had het over de 4J's. Een ervan hangt samen met de kalenderlandbouw. In welke mate gebeuren er nog besprekingen op Europees vlak daarover? In welke mate kan dat doorgang vinden of gaan wij accepteren dat dit hier gebeurt?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Ik ontwaar in uw pleidooi een gezamenlijke vraag aan deze of aan de volgende regering voor extra middelen zodat we ook die kleintjes kunnen meenemen. Wat de stalmest betreft: dat is, denk ik, voorzien in de ecoregeling.

De kalenderlandbouw is inderdaad ook deel van het landbouwakkoord. Diegenen die dat hebben gevolgd, weten dat. Het gaat uit van het vertrouwen in de landbouwer, er wordt meer marge gegeven in functie van de klimatologische omstandigheden. Het is niet logisch dat je mest moet uitrijden of moet inzaaien wanneer je akker onder water staat.

Ik denk dat de nodige aanpassingen zullen gebeuren om meer ruimte en vertrouwen te geven aan de landbouwer in functie van zijn bedrijfsvoering, veeleer dan in functie van een te strakke kalender.

De voorzitter: De heer Coel heeft het woord.

Arnout Coel (N-VA): Minister, ik kan u geruststellen. Ik ben 100 procent voor extra middelen voor verduurzaming van de landbouw. Dat is belangrijk. Het hoeft ook niet altijd naar grote technologische innovaties te gaan; het kan ook gaan naar het stimuleren van goede praktijken of het toepassen van andere technieken die daarom niet heel veel geld moeten kosten, maar die vooral een mentale shift van akkerbouwers vereisen. Het kan ook gaan over opleiding en toeleiding naar goede praktijken.

Wat betreft de kalenderlandbouw: ik denk dat er in het landbouwakkoord dat nu gesloten is, een aantal engagementen zijn aangegaan. Het werkt natuurlijk in twee richtingen, collega Pieters. Sinds 15 februari mogen onze landbouwers weer mest uitrijden. Maar ja, de akkers waren te nat. Ik heb nu niemand horen zeggen dat die datum te vroeg viel volgens de kalenderlandbouw. Maar als het een einddatum op het einde van het jaar betreft, ja, dan hoor je daar wel mensen over. Maar bon, ik ben blij dat in het landbouwakkoord tussen de regering en de landbouworganisaties pragmatische engagementen zijn aangegaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de heropening van de Chinese markt voor Vlaams varkensvlees – 943 (2023-2024)

Voorzitter: de heer Bart Dochy

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, er is al het een en ander in positieve zin veranderd sinds ik, een tijdje geleden al, mijn vraag indiende. We weten allemaal dat, na de uitbraak van de Afrikaanse varkenspest in het zuiden van Wallonië, de markt afgesloten was door verschillende landen, waaronder China. In 2020 werd België varkenspestvrij verklaard, maar toch bleef China de deur dichthouden voor ons varkensvlees. Dat was natuurlijk wel wat vervelend, want de Chinezen zijn verzot op ons 'vijfde kwartier', terwijl dat bij ons eerder als slachtafval wordt beschouwd. Zij zien de oren, de poten en de snuiten graag komen, want dat blijkt daar als een echte delicatessen beschouwd te worden.

Goed nieuws dus, want de premier is een tijdje geleden naar China gereisd; dat was al van 2016 geleden. Daar werd een doorbraak bereikt: China heeft laten weten dat de markt opnieuw geopend zou worden voor ons varkensvlees. Daar zijn we natuurlijk heel blij om. De knoop is ontward. Het embargo werd op 12 januari opgeheven. Op 6 februari is er al een eerste lading varkensvlees richting China vertrokken vanuit Westvlees in Westrozebeke, in het mooie West-Vlaanderen.

Die heropening van de Chinese markt is voor de Vlaamse varkenshouderij natuurlijk goed nieuws, want zoals ik al zei, zal dat vijfde kwartier daar opnieuw zijn bestemming krijgen. Het is natuurlijk ook heel verantwoord in het kader van onze constante groei richting duurzaamheid en de strijd tegen voedselverspilling.

Ik heb dus enkele vragen voor u, minister.

Had u voor die afreis naar China al gesprekken om mee te timmeren aan de heropening van de Chinese markt?

Welke economische perspectieven biedt deze heropening?

Nu dat varkensvlees weer op de Chinese markt komt, denk ik dat het belangrijk zal zijn om daar promotie rond te voeren, om kenbaar te maken dat die lekkere Vlaamse zwijntjes daar opnieuw geconsumeerd kunnen worden. Zal het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) initiatieven nemen voor de promotie daarvan?

De voorzitter: Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Dank u wel, mevrouw Talpe, voor deze belangrijke vraag. Ik wens ook een goedemiddag aan de bezoekers in deze zaal. Welkom in de commissie Landbouw.

We hebben heel wat voorbereidend werk gedaan. De premier is die mooie voorzet dan gaan binnenkopen. Het is natuurlijk niet onbelangrijk dat er uiteindelijk gescoord wordt, en dat is hier gebeurd.

Zoals uitgebreid via diverse mediakanalen is bericht, markeert de recente heropening van de markt een significante mijlpaal die met onmiddellijke ingang van kracht is. Het herstel naar de situatie van 2018 heeft toch heel wat jaren aan gesprekken en onderhandelingen gekost.

Gedurende de tweede helft van vorig jaar heeft de Chinese ambassadeur heel wat bedrijven bezocht, ook in mijn aanwezigheid en die van de voorzitter van deze commissie, wat dus toch wel getuigt van een groeiende bilaterale betrokkenheid. Parallel daaraan is er intensief overleg geweest tussen de ambassade en relevante Chinese autoriteiten.

De recente heropening van de markt is echter niet zonder de nodige nuances. Hoewel de Chinese markt nu opnieuw toegankelijk is voor een breed scala aan producten, blijft de export van bepaalde delen, met name poten en een aantal organen, nog beperkt. Deze beperkingen, vooral met betrekking tot organen, worden als minder cruciaal beschouwd in vergelijking met andere handelsaspecten. Deze ontwikkelingen vormen een nieuw hoofdstuk in de voortdurende economische en diplomatieke betrekkingen tussen de betrokken partijen.

China staat bekend als dé wereldleider wat betreft de omvang van zijn varkenspopulatie, die meer dan de helft van alle varkens wereldwijd omvat. Varkensvlees vormt het meest geconsumeerde vlees in het Chinese dieet, wat de omvang en de impact van de markt in dat land benadrukt. Deze statistieken markeren niet alleen de immense omvang van de Chinese varkensindustrie, maar hebben ook significante implicaties voor internationale handelspartners, waaronder ons eigen land.

De Chinese markt is momenteel in staat om meer te absorberen dan wij als land exporteren. Dat biedt natuurlijk een unieke kans voor onze varkenssector, die kan profiteren van een verhoogd inkomen dankzij die grotere afzetmarkt die mogelijk is in China en die bijdraagt aan de zogenaamde 'vierkantswaardering'. Dit betekent niet alleen een positieve economische impuls voor onze agrarische sector, maar draagt ook bij aan een meer gebalanceerd speelveld binnen Europa. Landen als Spanje, Frankrijk en Nederland zijn namelijk succesvol actief op de Chinese markt zonder aanzienlijke obstakels.

Gezien de grootte van het land, staat China bekend als een belangrijke invoerder van diverse landbouw- en voedingsproducten. Deze situatie creëert kansen voor exporterende landen om hun agrarische producten naar de Chinese markt te brengen. In dit kader worden er actief inspanningen gedaan om toegang te verlenen in een aantal lopende dossiers, onder andere binnen de groentesector.

Beperkingen kunnen diverse oorzaken hebben, variërend van regelgeving tot specifieke handelsbelemmeringen.

Het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) heeft zich actief ingezet door verschillende dossiers in te dienen bij de Chinese overheid om de markttoegang voor bepaalde producten te verbeteren. We denken daarbij aan verschillende soorten groenten die daarvoor in aanmerking komen.

Daarnaast worden nog verder inspanningen gedaan om de markt ook vrij te maken voor varkenspoten en om alle bedrijven gelijke toegang te verlenen. De recente opening van de Chinese markt voor varkensvlees geeft hoop. Het zoeken naar markttoegang en het streven naar een breder scala aan producten op de Chinese markt openen perspectieven voor een verdieping van de economische samenwerking en het versterken van de wederzijdse contacten.

VLAM had reeds een aantal acties in China in voorbereiding. Zo zullen ze in mei van dit jaar deelnemen aan een grote beurs in China met een grote stand. Verder onderhandelt VLAM over een vernieuwd lidmaatschap van de International Meat Trade Collaboration Club van de China Meat Association. Dit lidmaatschap biedt een aantal voordelen, zoals een online matchmaking platform, een abonnement op marktinfo, de mogelijkheid tot het plaatsen van publireportages en meer van dergelijke activiteiten.

VLAM en enkele Vlaamse bedrijven zijn eveneens aangemeld voor de High Level Mission China, van 21 tot 26 april, onder leiding van de Europese Commissie.

Daarnaast worden meerdere opportuniteiten onderzocht, zoals een deelname aan de China International Meat Industry Exhibition, die in september zal plaatsvinden, het matchmaking platform, Food&Hotel China en de China International Import and Export Exhibition in november.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Dank u. Ik ben blij, en het was ook te verwachten, dat u die heropening van de Chinese markt ook een heel goede zaak vindt. We hebben daar inderdaad jaren aan gesleurd, niet alleen op Vlaams maar ook op federaal niveau. Ik denk dat we mogen zeggen dat het Federaal Voedselagentschap ook hier een belangrijke meerwaarde heeft getoond en een bekwame partner was.

In die optiek weet ik dat er tussen het FAVV en China een zogenaamd 'memorandum of understanding' omtrent de Afrikaanse varkenspest afgesloten is. Hebt u kennis van de inhoud daarvan? Was u daarbij betrokken? Als u daar nu nog niet op kunt antwoorden, zal ik die vraag misschien nog eens schriftelijk stellen.

Wat de promotie betreft, denk ik dat we ons niet alleen moeten focussen op dat vijfde kwartier, maar ook op andere landbouwproducten, zoals prei, dierenvoerders, wol. We kunnen eigenlijk heel wat opportuniteiten grijpen. Ik denk dat China een belangrijke afzetmarkt is. Ook op dat vlak zijn er dus blijkbaar onderhandelingen aan de gang tussen VLAM en China. Kunnen we ook die andere producten mee in de markt zetten?

U sprak over een matchmaking platform. Als uitsmijter wil ik het volgende meegeven. Mochten de Chinezen West-Vlaams verstaan, dan heb ik een voorstel voor een naam: Zwinder.

De voorzitter: Ik denk dat het niet uitgesloten is dat ze West-Vlaams verstaan, want bij momenten lijken Chinees en West-Vlaams toch op elkaar.

Minister Brouns heeft het woord.

Minister Jo Brouns: Wat de memory of understanding betreft: wij zijn op de hoogte van het feit dat onze federale collega's dit zullen afsluiten.

Wat de promotie betreft: ik denk dat het inderdaad belangrijk is om al onze andere kwaliteitsvolle producten te promoten, zoals de groenten, waarnaar al verwezen werd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.